

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Кафедра лісового господарства**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ  
«ОСНОВИ ЛІСОЕКСПЛУАТАЦІЇ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	20 Аграрні науки та продовольство
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	205 Лісове господарство
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Агробіотехнологічний

Біла Церква - 2019

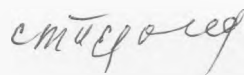
Робоча програма з навчальної практики «Основи лісоексплуатації» для здобувачів вищої освіти агробіотехнологічного факультету за спеціальністю 205 «Лісове господарство», бакалаврський рівень вищої освіти. Укладач В.М. Бойко. Біла Церква: БНАУ, 2019. 9 с.

Розробники: В.М. Бойко, асистент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри лісового господарства (Протокол № 1 від 28.08. 2019 р.)

Завідувач кафедри лісівництва, ботаніки і фізіології рослин, д-р с.-г. наук,

професор



А. П. Стадник

Схвалено методичною комісією агробіотехнологічного факультету (Протокол № 1 від 29.08. 2019 р.)

Голова методичної комісії, доцент



В.С. Хахула

## ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ .....	4
2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	4
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	5
5. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	5
6. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	7
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	9

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Навчальні практики належать до дослідницько-практичної діяльності, а тому мають важливе значення в професійній підготовці здобувачів вищої освіти. Під час їх проведення враховують такі дидактичні принципи: інтегрованості навчального процесу, науковості, зв'язку із життям, систематичності та послідовності, свідомості та активності, наочності, міцності засвоєння знань, доступності та краєзнавчий принцип.

Навчальним планом підготовки фахівців зі спеціальності 205 «Лісове господарство» передбачено проходження навчально-польової практики з основ лісоексплуатації. Літня навчально-польова практика є завершальним етапом вивчення дисципліни «Основи лісоексплуатації».

Навчальна практика передбачає проведення польових робіт, камеральної обробки матеріалів польових робіт в аудиторії, самостійну роботу здобувачів. Тривалість навчальної практики складає 5 робочих днів (30 годин), них 4 дні – польових робіт. Форма підсумкового контролю – залік.

Базами для проходження практики є: навчально-дослідне лісове господарство Білоцерківського НАУ, ДП “Білоцерківський лісгосп”, ДСЛП “Київлісозахист”.

## 2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

**Мета** навчальної практики полягає у забезпеченні здобувачів теоретичними та практичними знаннями з питань техніки і технології заготівлі деревини, її первинної обробки, способів зберігання та раціонального використання.

**Основним завданням** практики є закріплення отриманих теоретичних знань і набуття навичок практичної роботи щодо раціонального ведення лісозаготівельного та підсочного виробництва; оцінки якості лісоматеріалів за діючими стандартами; збереження лісопродукції, запобігання її пошкодження.

## 3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Лісове господарство» відповідно до освітньо-	Результати навчання з дисципліни
--	----------------------------------

професійної програми	
PH 12	PH 12.1 Вміти обирати оптимальні транспортні засоби для вивезення лісопродукції.
PH 14	PH 14.1 Знати сучасну техніку для лісозаготівельних робіт. PH 14.2 Вміти проводити лісозаготівельні роботи за умови зменшення шкідливого впливу на навколишнє середовище. PH 14.3 Вміти впроваджувати раціональні принципи розробки лісосік
PH 16	PH 16. 1 Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.

## 4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

### *Змістовий модуль 1. Лісосічні роботи*

Тема 1.1. Лісосічні роботи. Організація лісосічних робіт. Лісосіки, ділянки, пасіки.

Тема 1.2. Ознайомлення з бензомоторними інструментами, Звалювальні пристрої та пристосування.

Тема 1.3. Трелювання та штабелювання деревини.

### *Змістовий модуль 2. Класифікація та стандартизація продукції лісової промисловості.*

Тема 2.1. Визначення породи деревини за зовнішнім виглядом.

Тема 2.2. Визначення якості, розмірів круглих лісоматеріалів.

### *Змістовий модуль 3. Навантаження та вивезення лісопродукції*

Тема 3.1. Щелепні навантажувачі, самонавантажувальні автопоїзди.

## 5. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Лісосічні роботи</i>		
1	<b>1.1. Лісосічні роботи. Організація лісосічних робіт. Лісосіки, ділянки, пасіки.</b>	6

	Інструктаж з техніки безпеки. Отримання завдання. Ознайомлення з лісосічним фондом. Розбивка лісосік на пасіки. Визначення напряму рубки та звалювання дерев.	
2	<b>1.2. Ознайомлення з бензомоторними інструментами, Звалювальні пристрої та пристосування.</b> Ознайомлення з бензомоторним інструментом. Підбір бензопилки потрібної потужності для данної ділянки. Визначення потреби у звалювальних пристроях.	3
3	<b>1.3. Трелювання та штабелювання деревини.</b> Визначення способу та агрегатів для трелювання на лісосіці. Визначення місцезнаходження верхніх складів та штабелів лісоматеріалів.	3
<b>Разом за змістовий модуль 1</b>		<b>12</b>
<i>Змістовий модуль 2. Класифікація та стандартизація продукції лісової промисловості.</i>		
4	<b>2.1. Визначення породи деревини за зовнішнім виглядом.</b> Визначення породи деревини на лісосіці.	2
5	<b>2.2. Визначення якості, розмірів круглих лісоматеріалів.</b> Визначення якості, розміру та об'єму лісоматеріалів.	4
<b>Разом за змістовий модуль 2</b>		<b>6</b>
<i>Змістовий модуль 3. Навантаження та вивезення лісопродукції</i>		
6	<b>3.1. Щелепні навантажувачі, самонавантажувальні автопоїзди.</b> Визначення способу навантаження лісопродукції. Розрахунок потрібної кількості автотранспорту для вивезення лісопродукції.	6
7	<b>Оформлення звіту. Залік.</b>	6
<b>Разом за змістовий модуль 3</b>		<b>12</b>
<b>Всього</b>		<b>30</b>

## 6. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Кожний вид діяльності здобувача оцінюється окремо та сумується для виведення підсумкової оцінки. Оцінка за практику виставляється у відомість обліку успішності й індивідуальний навчальний план студента. Здобувач, який не виконав програму практики, неякісно оформив звіт або несвоєчасно його представив, отримав незадовільну оцінку під час захисту звіту, вважається таким, який не виконав навчального плану.

### Критерії оцінювання знань здобувачів

*Оцінка «відмінно».* Звіт з практики є бездоганим у всіх відношеннях. Відповідь здобувача базується на рівні самостійного мислення з елементами творчого підходу. Здобувач у повному обсязі, якісно та своєчасно виконав завдання й усі програмні завдання фахової практичної підготовки, зібрав і засвоїв необхідний матеріал, грамотно та логічно його викладає, правильно обґрунтовує ухвалені рішення, ознайомлений із рекомендованою літературою, оперує термінами, використовує та дає критичну оцінку широкого кола практичних проблем, уміло поєднує теоретичні надбання з практикою, відповіді на запитання правильні.

*Оцінка «дуже добре».* Звіт з практики є бездоганим у всіх відношеннях. Відповідь будується на рівні самостійного мислення. Здобувач у повному обсязі, якісно та своєчасно виконав індивідуальне завдання й усі програмні завдання фахової практичної підготовки, зібрав і засвоїв необхідний матеріал, грамотно та логічно його викладає, правильно обґрунтовує ухвалені рішення, ознайомлений із рекомендованою літературою, оперує термінами, використовує та дає критичну оцінку широкого кола практичних проблем, здійснює самостійний аналіз опрацьованого матеріалу, вміло поєднує теоретичні надбання з практикою. Можливі несуттєві труднощі у відповідях на деякі неосновні питання.

*Оцінка «добре»* виставляється за ґрунтовно складений звіт, сумлінну підготовку до його захисту й умілий виклад матеріалу та знань. Під час написання звіту здобувач використав достатню кількість фактичного матеріалу, його доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання здебільшого правильні та стислі, будуються на рівні самостійного мислення. Однак, на захисті здобувач є непослідовним у відповідях, недостатньо обґрунтовує свої висновки та допускає певні неточності в трактуванні окремих проблем.

*Оцінка «задовільно»* виставляється, якщо здобувач виконує роботи з порушенням терміну, припускає неточності в оформленні матеріалів практики, орієнтується в програмних завданнях фахової практичної підготовки, але не може без сторонньої допомоги зробити на їх основі висновки, пов'язати теоретичні узагальнення з практикою, відчуває значні

труднощі в стислому та логічному викладі проблем, не всі його відповіді на запитання правильні або повні.

*Оцінка «достатньо».* Поверхнєве знання матеріалу, часткове виконання кожного виду програмних завдань фахової практичної підготовки, недостатньо чітко формулювання під час викладення матеріалів звіту. Здобувач допускає суттєві помилки та неточності, не володіє практичними навичками.

*Оцінка «незадовільно»* виставляється у випадку, коли здобувач, навіть маючи непоганий письмовий варіант звіту з практики, не виконав певний вид програмних завдань практики, виконав його з нехтуванням встановлених вимог, не може відповісти на запитання щодо сутності досліджених питань, не виконав календарний план проходження навчальної практики.

Переведення даних стобальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу ECTS здійснюється в порядку, представленому в табл. 2.

**Таблиця 2 – Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти**

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
64-74	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1-34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	



## РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

### Базова

1. Вакин А.Г. Пороки древесины. М.: Лесн. пром-сть, 1980. 112 с.
2. Вихров В.Е. Диагностические признаки древесины. М.: Изд-во АН СССР. 1953, 132 с.
3. Шелгунов Ю.В., Шейнин Я.Г., Ларионов Ю.В. Лесоэксплуатация. М.: Лесн. пром-сть, 1981. 320 с.
4. Уголев Б.Н. Древесиноведение с основами лесного товароведения. М.: Лесн. пром-сть, 1986. 368 с.
5. Рябчук В.П. Лісове товарознавство. К.: УМК ВО, 1991. 236 с.
6. Шелгунов Ю.В., Кутуков Г.М., Лебедев Н.И. Технология и оборудование лесопромышленных предприятий. Учебник. М.: МГУЛ, 2002. 590 с.
7. Тиберій Шкіря. Машини та обладнання лісосічних і лісо складських робіт. Підручник. Львів: Тріада Плюс, 2005. 436 с.
8. Пятякин В.И., Салминен Э.О., Бит Ю.А. Лесоэксплуатация. Учебник для студ. высш. учеб. Заведений. М.: Академия, 2007. 320 с.

### Допоміжна

1. ТУ У 16.1-00994207-003:2018 «Лісоматеріали круглі хвойних та листяних порід. Правила класифікації»;
2. ТУ У 16.1-00994207-002:2018 «Лісоматеріали круглі листяних порід. Класифікація за якістю»;
3. ТУ У 16.1-00994207-004:2018 «Лісоматеріали круглі. Маркування, сортування, транспортування, приймання, облік та зберігання»;
4. ТУ У 16.1-00994207-001:2018 «Лісоматеріали круглі та пиляні. Візуальні характеристики. Класифікація, терміни та визначення, способи вимірювання»;
5. ТУ У 16.1-00994207-005:2018 «Деревина дров'яна. Класифікація, облік, технічні вимоги»;